

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 juni 2001

WETSVOORSTEL

**tot wijziging, wat de voor onderwijs
bestemde gebouwen betreft, van het
koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970
tot vaststelling van de tarieven van
de belasting over de toegevoegde waarde
en tot indeling van de goederen en
de diensten bij die tarieven**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Yves LETERME**

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Bespreking	3
III. Stemmingen	7
IV. Tweede lezing (artikel 72 van het Reglement van de Kamer)	7

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1276/ (2000/2001)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Poncelet.
002 en 003: Amendementen.

Zie ook:

005 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 juin 2001

PROPOSITION DE LOI

**modifiant, en ce qui concerne les immeubles
affectés à l'enseignement, l'arrêté royal
n° 20 du 20 juillet 1970, fixant les taux
de la taxe sur la valeur ajoutée et
déterminant la répartition des biens
et des services selon ces taux**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
M. **Yves LETERME**

SOMMAIRE

I. Exposé introductif	3
II. Discussion	3
III. Votes	7
IV. Deuxième lecture (art. 72 du Règlement de la Chambre)	7

Documents précédents :

Doc 50 **1276/ (2000/2001)** :

001 : Proposition de loi de M. Poncelet.
002 et 003 : Amendements.

Voir aussi:

005 : Texte adopté par la commission.

Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/**Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**

Voorzitter / Président : Olivier Maingain

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Aimé Desimpel, Fientje Moerman, Ludo Van Campenhout.
CVP	Yves Leterme, Dirk Pieters, Karel Pinxten.
Agalev-Ecolo	Gérard Gobert, Jef Tavernier.
PS	Jacques Chabot, François Dufour.
PRL FDF MCC	Olivier Maingain, Eric van Weddingen.
Vlaams Blok	Alexandra Colen, Hagen Goyvaerts.
SP	Peter Vanvelthoven.
PSC	Jean-Pol Poncelet.
VU&ID	Alfons Borginon.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Willy Cortois, Pierre Lano, Georges Lenssen, Tony Smets.
Greta D'Hondt, Mark Eyskens, Daniël Vanpoucke, Herman Van Rompuy.
Zoé Genot, Muriel Gerkens, Lode Vanooost.
Léon Campstein, Claude Eerdeken, Bruno Van Grootenbrulle.
Philippe Collard, Serge Van Overtveldt, N.
Gerolf Annemans, Roger Bouteca, Francis Van den Eynde.
Ludwig Vandenhove, Henk Verlinde.
Raymond Langendries, Jean-Jacques Viseur.
Danny Pieters, Karel Van Hoorebeke.

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	Abréviations dans la numérotation des publications :
DOC 50 0000/000 : <i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000 : <i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA : <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA : <i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV : <i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het Beknopt Verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV : <i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV : <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV : <i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
CRABV : <i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV : <i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN : <i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN : <i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM : <i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM : <i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be	e-mail : aff.generales@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 6, 21, 25 en 27 juni 2001.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Jean-Jacques Viseur (PSC) wijst erop dat het van belang is dat het onderwijs voor de kinderen in de best mogelijke omstandigheden kan plaatshebben. Iedereen is het er echter over eens dat de meeste schoolgebouwen in erbarmelijke toestand verkeren.

Als gevolg van de federale staatsstructuur heeft België inzake BTW een handicap ten opzichte van andere landen, die het onderwijs op nationaal niveau beheren en voor welke de invloed van de BTW onbestaande is omdat in die landen de Staat de BTW als eindgebruiker betaalt maar ze vervolgens terugwint in zijn begroting.

Het wetsvoorstel van de heer Poncelet beoogt de verlaging van het BTW-tarief naar 6 % voor de verbouwings-, renovatie-, verbeterings-, herstellings- of onderhoudswerken van een voor onderwijs bestemd gebouw of van een gedeelte ervan.

Een dergelijke maatregel vereist echter de akkoordbevinding van de Europese instanties.

De spreker wenst te weten hoe de minister van Financiën daar tegenover staat.

II. — BESPREKING

De heer Yves Leterme (CVP) constateert dat het onderhavige wetsvoorstel, dat pas op 30 mei 2001 werd ingediend, deel uitmaakt van een geheel van toegevingen in het kader van het Lambermontakkoord.

Ook hij wenst het standpunt van de minister te kennen in verband met de verschillende ter bespreking voorliggende bepalingen en wil weten welke demarches hij op Europees niveau overweegt (zie artikel 13 van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag).

In Vlaanderen bedragen de investeringen voor schoolgebouwen ongeveer 6 miljard Belgische frank per jaar.

De spreker wenst tevens te weten of de door de heer Poncelet voorgestelde maatregel ook niet zou kunnen gelden voor andere soorten van sociale voorzieningen (ziekenhuizen, rusthuizen enzovoort).

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi au cours de ses réunions du 6, 21, 25 et 27 juin 2001.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) souligne qu'il est important que l'éducation des enfants puisse se dérouler dans les meilleures conditions. Or, s'il est un constat qui fait l'unanimité à l'heure actuelle, c'est bien celui de l'état lamentable de la plupart des bâtiments scolaires.

De part sa structure fédérale, la Belgique est handicapée en matière de TVA par rapport à d'autres pays qui centralisent la gestion de l'éducation au niveau national et pour lesquels l'incidence de la TVA est nulle étant donné que dans ces pays, l'État paye la TVA comme utilisateur final mais la récupère ensuite dans son budget.

La proposition de loi de M. Jean-Pol Poncelet tend à réduire à 6% le taux de TVA applicable aux travaux de transformation, réhabilitation, amélioration, réparation ou entretien de tout ou partie d'un bâtiment affecté à l'enseignement.

Une telle mesure requiert néanmoins l'accord des autorités européennes.

L'intervenant souhaiterait connaître le sentiment du ministre des Finances à cet égard.

II. — DISCUSSION

M. Yves Leterme (CVP) constate que la présente proposition de loi, qui n'a été déposée que le 30 mai 2001, fait partie d'un ensemble de concessions faites dans le cadre des accords du Lambermont.

Il souhaiterait lui aussi connaître le point de vue du ministre concernant les dispositions à l'examen et savoir quelles sont les démarches qu'il envisage de prendre sur le plan européen (cf. l'article 13 de la sixième directive du Conseil du 17 mai 1977 en matière d'harmonisation des législations des États membres relatives aux taxes sur le chiffre d'affaires - Système commun de taxe sur la valeur ajoutée : assiette uniforme (77/388/CEE)).

En Flandre, les investissements en matière de bâtiments scolaires s'élèvent à quelque 6 milliards de francs belges par an.

L'orateur souhaiterait également savoir si la mesure proposée par M. Poncelet ne pourrait pas également s'appliquer à d'autres types d'infrastructure à objet social (hôpitaux, maisons de repos, etc.).

Tot slot vraagt de spreker wat de begrotingsweerslag van het voorliggende wetsvoorstel is.

De minister van Financiën merkt op dat het wetsvoorstel op 6 maart 2001 werd ondertekend.

Hij zal contact opnemen met de Europese Commissaris die belast is met de fiscale aangelegenheden teneinde na te gaan of de Europese regelgeving een verlaging van het BTW-tarief naar 6 % toestaat voor verbouwings-, renovatie- en onderhoudswerken aan schoolinfrastructuren.

Indien zulks niet het geval is, zouden andere oplossingen kunnen worden overwogen om een vergelijkbare doelstelling te bereiken.

Indien een BTW-verlaging mogelijk is, sluit de minister niet uit dat die maatregel naderhand tot andere soorten van gebouwen wordt uitgebreid.

*
* *

Tijdens de vergadering van 21 juni 2001 heeft *de heer Poncelet c.s. (PSC)* twee amendementen (nrs. 1 en 2 – DOC 50 1276/002) ingediend, die er respectievelijk toe strekken :

– artikel 2 van het wetsvoorstel te vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 2.- Artikel 159 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, voor het laatst gewijzigd bij de wet van 30 maart 1994, wordt aangevuld met een punt 15°, luidend als volgt:

«15° de inbreng van al dan niet door leningen bezwaarde gebouwen die aangewend worden of bestemd zijn voor onderwijs, die wordt gedaan aan een vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk waarvan het doel erin bestaat onroerende goederen ter beschikking te stellen welke degene die ze betreft zonder winstbejag aanwendt voor onderwijs.» ».

– een artikel 3 (*nieuw*) in te voegen, luidend als volgt:

«Art. 3.- Artikel 149 van het bij de wetten van 13 augustus 1947 en 24 april 1958 gewijzigde Wetboek der successierechten, wordt aangevuld met een 4°, luidend als volgt:

«de vermogensverenigingen zonder winstoogmerk die tot doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen welke degene die ze betreft zonder enig winstoogmerk voor het onderwijs bestemt» ».

De heer Jean-Pol Poncelet (PSC) dient vervolgens amendement nr. 3 (DOC 50 1276/002) in, dat tot doel heeft het opschrift van het wetsvoorstel te vervangen als volgt:

«Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 159 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten en van artikel 149 van het Wetboek der successierechten».

Enfin, l'intervenant demande quel est l'impact budgétaire de la présente proposition de loi.

Le ministre des Finances fait remarquer que la proposition de loi a été signée le 6 mars 2001.

Il prendra contact avec le commissaire européen chargé des matières fiscales, afin d'examiner si la réglementation européenne autorise une réduction de TVA de 6% sur les travaux d'aménagement, de rénovation et d'entretien des infrastructures scolaires.

À défaut, d'autres formules pourraient être envisagées pour atteindre un objectif comparable.

Le ministre n'exclut pas, si une réduction de TVA est possible, d'étendre la mesure, dans un deuxième temps, à d'autres types de bâtiments.

*
* *

Au cours de la réunion du 21 juin 2001, *M. Jean-Pol Poncelet et consorts* présentent deux amendements (*n°s 1 et 2* - DOC 1276/002) visant respectivement à :

– Remplacer l'article 2 de la proposition de loi par la disposition suivante :

«Art. 2 - L'article 159 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifié pour la dernière fois par la loi du 30 mars 1994, est complété par un 15°, libellé comme suit :

«15° les apports de bâtiments, grevés ou non d'emprunts, affectés ou destinés à l'enseignement, faits à une association sans but lucratif patrimoniale dont l'objet est de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement.» ».

– Insérer un article 3 (*nouveau*), libellé comme suit :

«L'article 149 du Code des droits de succession, modifié par les lois du 13 août 1947 et du 24 avril 1958, est complété par un 4°, libellé comme suit :

«4° les associations sans but lucratif patrimoniales qu'ont pour objet de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement.» ».

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) dépose ensuite un amendement (*n° 3* - DOC 1276/002) qui a pour objet de remplacer l'intitulé de la proposition de loi comme suit :

«Proposition de loi modifiant l'article 159 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et l'article 149 du Code des droits de succession».

De heer Yves Leterme (CVP) vraagt of de minister van Financiën reeds heeft nagetrokken of het wetsvoorstel bestaanbaar is met de geldende Europese regelgeving.

De minister geeft aan dat hij wacht op een reactie van de Europese Commissie in dat verband.

In het kader van het Belgisch voorzitterschap van de ECOFIN-Raad is een debat gepland over de toepassing van de verlaagde BTW-tarieven inzake duurzame ontwikkeling, mobiliteit, opleiding en nieuwe technologieën.

De heer Jean-Jacques Viseur (PSC) stipt aan dat de amendementen van de heer Poncelet c.s. aan het wetsvoorstel een andere richting geven, die echter niet onverenigbaar is met het feit dat de minister van Financiën de Europese Commissie vragen heeft gesteld over de oorspronkelijke bedoeling van het wetsvoorstel.

Amendement nr. 1 van de heer Poncelet c.s. heeft tot doel de kosteloosheid van de registratie te verzekeren als reële rechten op voor onderwijs aangewende of bestemde goederen worden overgeheveld naar vermogensrechtelijke v.z.w.'s, ongeacht of die door leningen zijn bezwaard.

Die overdracht heeft louter tot doel het beheer van voor het onderwijs aangewende gebouwen te kunnen rationaliseren, samenwerkingsverbanden in het leven te roepen en ervoor te zorgen dat die goederen blijvend voor het onderwijs worden aangewend.

Amendement nr. 2 van de heer Poncelet c.s. strekt ertoe diezelfde overdrachten vrij te stellen van de bij de artikelen 147 en volgende van het Wetboek der successierechten voorgeschreven taks tot vergoeding der successierechten, voor zover die overdrachten door de gemeenschappen worden gevorderd om de financiering te verkrijgen van werkzaamheden met betrekking tot dergelijke goederen.

De heer Yves Leterme (CVP) onderstreept opnieuw dat dit wetsvoorstel, alsook de door de heer Poncelet c.s. ingediende amendementen, deel uitmaken van een aantal toegevingen aan de PSC-fractie om haar steun te verkrijgen voor de twee momenteel aan het parlement voorgelegde ontwerpen inzake staatsvorming.

Behalve de belangrijke vooruitgang inzake onderwijs binnen de Franse Gemeenschap heeft men de PSC een vermindering voorgesteld van het BTW-tarief dat van toepassing is op de verbouwing, de renovatie, de verbetering, het herstel of het onderhoud van schoolgebouwen.

Er is evenwel spoedig gebleken dat een dergelijke maatregel wel eens niet verenigbaar kan zijn met de betreffende Europese reglementering.

M. Yves Leterme (CVP) demande si le ministre des Finances a déjà vérifié la compatibilité de la proposition de loi initiale avec la réglementation européenne en vigueur.

Le ministre indique qu'il attend une réaction de la Commission européenne en la matière.

Dans le cadre de la présidence belge du Conseil ECOFIN, il est prévu d'organiser un débat sur l'application des taux réduits de TVA en matière de développement durable, de mobilité, de formation ou encore de technologies nouvelles.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) signale que les amendements de M. Poncelet et consorts donnent à la proposition de loi une orientation nouvelle, qui n'est cependant pas incompatible avec le fait, pour le ministre des Finances, d'avoir interrogé la Commission européenne sur ce qui faisait l'objet initial de la proposition de loi.

L'amendement n° 1 de M. Poncelet et consorts vise à assurer la gratuité de l'enregistrement en cas de transfert de droits réels sur des biens affectés ou destinés à l'enseignement vers des ASBL patrimoniales, que ces biens soient ou non grevés d'emprunts.

Ce transfert a pour seul objet de permettre la rationalisation de la gestion des bâtiments affectés à l'enseignement, de dégager des synergies et de pérenniser l'affectation de ces biens à l'enseignement.

L'amendement n° 2 de M. Poncelet et consorts tend à exonérer ces mêmes transferts de la perception de la taxe compensatoire des droits de succession prévue par les articles 147 et suivants du Code des droits de succession, dans la mesure où ces transferts sont requis par une communauté pour accéder au financement de travaux portant sur de tels biens.

M. Yves Leterme (CVP) souligne à nouveau le fait que la présente proposition de loi, ainsi que les amendements déposés par M. Poncelet et consorts, font partie d'un ensemble de concessions faites au groupe PSC pour obtenir son soutien aux deux projets de réforme de l'État, qui sont soumis actuellement au Parlement.

Outre les avancées importantes obtenues en matière d'enseignement en Communauté française, le groupe PSC s'est vu proposé une réduction du taux de TVA applicable aux travaux de transformation, réhabilitation, amélioration, réparation ou entretien des bâtiments scolaires.

Toutefois, il est rapidement apparu qu'une telle mesure pouvait ne pas être compatible avec la réglementation européenne en la matière.

Omdat de eindstemming over het ontwerp van bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen (DOC 50 1280/001) op handen is, heeft de PSC dus beslist dit wetsvoorstel te amenderen om nog snel de vrijstelling van de registratierechten en van de taks tot vergoeding der successierechten te verkrijgen voor de overdracht van de reële rechten op de voor het Franstalig vrij onderwijs bestemde gebouwen naar vermogensrechtelijke vzw's.

De spreker onderstreept dat deze maatregelen uitsluitend het vrij onderwijs van de Franse Gemeenschap ten goede zullen komen, omdat het beheer van de voor het vrij onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap bestemde gebouwen volkomen verschillend is georganiseerd en wordt gesubsidieerd door de *Dienst infrastructuur gesubsidieerd onderwijs (DIGO)*.

De heer Jef Tavernier (Agalev-Ecolo) bestwist die interpretatie. Het geamendeerde wetsvoorstel zal volgens hem ook voordelig zijn voor het gesubsidieerd vrij onderwijs, dat in Vlaanderen door een meerderheid van de leerlingen wordt gevolgd. Het beheer van de voor het vrij onderwijs bestemde gebouwen, is immers in handen van gesubsidieerde vzw's.

Er is dus helemaal geen sprake van maatregelen die de ene gemeenschap meer zou bevoordelen dan de andere.

Mevrouw Fientje Moerman (VLD) is het met de uitspraak van de vorige spreker volmondig eens. In Vlaanderen kent de DIGO de subsidies toe voor de werkzaamheden die in de schoolgebouwen van het vrij gesubsidieerd onderwijs worden uitgevoerd.

Voorzien in de belastingvrije overdracht van de reële rechten op de voor onderwijs aangewende of bestemde gebouwen naar vermogensrechtelijke vzw's, zoals door de amendementen 1 en 2 van de heer Poncelet c.s. wordt beoogd, is echter een heel andere zaak.

Het vrij gesubsidieerd onderwijs in Vlaanderen is ook voor een groot deel in de vorm van vzw's georganiseerd. Die zullen dus ook van de voorgestelde maatregelen nuttig gebruik kunnen maken.

De heer Yves Leterme (CVP) merkt op dat in tegenstelling tot de subsidieregeling in Vlaanderen, de socialistische partij en in minder mate de groep PRL FDF MCC in de Franse Gemeenschap altijd hebben geweigerd subsidies rechtstreeks toe te kennen aan de organiserende instanties die belast zijn met het beheer van de voor het vrij onderwijs bestemde gebouwen. Tijdens de recente onderhandelingen binnen de Franse Gemeenschap zijn die partijen over die zaak onvermurwbaar gebleven.

Le vote final sur le projet de loi spéciale portant transfert de diverses compétences aux régions et communautés (DOC 50 1280/001) étant imminent, le groupe PSC a donc décidé d'amender la présente proposition de loi en vue d'obtenir très rapidement l'exonération des droits d'enregistrement et de la taxe compensatoire des droits de succession pour le transfert vers des ASBL patrimoniales des droits réels sur les bâtiments affectés à l'enseignement libre francophone.

L'intervenant souligne que ces mesures profiteront exclusivement à l'enseignement libre de la Communauté française, étant donné que la gestion des bâtiments affectés à l'enseignement libre en Communauté flamande est organisée de manière totalement différente et fait l'objet d'un système de subventionnement par le *Dienst infrastructuur gesubsidieerd onderwijs (DIGO)*.

M. Jef Tavernier (Agalev-Ecolo) conteste cette interprétation. La présente proposition de loi, telle qu'amendée, profitera, selon lui, également à l'enseignement libre subventionné, fréquenté par une majorité d'élèves en Flandre. La gestion des bâtiments affectés à l'enseignement libre est en effet confiée à des ASBL subventionnées.

Il n'est donc aucunement question de mesures qui privilégieraient une communauté par rapport à une autre.

Mme Fientje Moerman (VLD) abonde dans le sens des propos tenus par le préopinant. En Flandre, le *DIGO* accorde des subventions pour les travaux effectués dans les bâtiments scolaires de l'enseignement libre subventionné.

Tout autre chose est, comme le prévoient les amendements n°s 1 et 2 de M. Poncelet et consorts, de permettre le transfert en exonération d'impôt vers des ASBL patrimoniales de droits réels sur des immeubles affectés ou destinés à l'enseignement.

L'enseignement libre subventionné en Flandre est également structuré pour une grande part sous la forme d'ASBL. Celles-ci pourront donc aussi profiter des mesures proposées.

M. Yves Leterme (CVP) fait remarquer que contrairement au système de subventions appliqué en Flandre, en Communauté française, le parti socialiste, et dans une moindre mesure le PRL FDF MCC, ont toujours refusé d'accorder directement des subventions aux pouvoirs organisateurs chargés de la gestion des immeubles affectés à l'enseignement libre. Ces partis sont demeurés intraitables sur la question au cours des récentes négociations intracommunautaires.

Om aan hun bezwaren tegemoet te komen heeft dit geamendeerde wetsvoorstel tot doel een vorm van indirecte subsidiëring in te voeren door het de organiserende instanties mogelijk te maken de reële rechten op de schoolgebouwen over te dragen naar vermogensrechtelijke vzw's, waarbij die overdracht wordt vrijgesteld van de registratierechten en van de taks tot vergoeding der successierechten.

Het spreekt voor zich dat die wetsbepaling in het hele land effect zal hebben. In de praktijk zullen de voorgestelde maatregelen echter maar echt invloed hebben in de Franse Gemeenschap, die als enige dat soort problemen heeft.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 1 van de heer Poncelet c.s. tot vervanging van artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 2 van de heer Poncelet c.s. tot invoeging van een nieuw artikel 3 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 3 van de heer Poncelet c.s. tot vervanging van het opschrift wordt aangenomen met dezelfde stemming.

IV. — TWEDE LEZING (ARTIKEL 72 VAN HET REGLEMENT VAN DE KAMER)

De geamendeerde tekst werd in tweede lezing aan de commissie voorgelegd tijdens haar vergadering van 25 juni 2001.

Volgens *de heer Yves Leterme (CVP)* mag de federale wetgever krachtens de artikelen 3 en 4 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten geen enkele vrijstelling verlenen inzake registratierechten en successierechten, tenzij de gewesten daarmee instemmen.

De bespreking van dit wetsvoorstel, zoals het in commissie werd geamendeerd, behoort derhalve te worden uitgesteld tot wanneer de gewestregeringen zich over het vraagstuk hebben uitgesproken.

De minister van Financiën stipt aan dat de ter tafel voorliggende bepalingen betrekking hebben op aangelegenheden die onder de louter federale bevoegdheid ressorteren.

En vue de répondre à leurs objections, la présente proposition de loi, telle qu'amendée, tend à organiser une forme de subventionnement indirect en permettant le transfert des droits réels sur les bâtiments scolaires par les pouvoirs organisateurs vers des ASBL patrimoniales, en exonérant ce transfert des droits d'enregistrement et de la taxe compensatoire des droits de succession.

Il va de soi que cette disposition légale sortira ses effets dans tout le pays. Toutefois, dans la pratique, les mesures proposées n'auront de réel impact qu'en Communauté française, qui est la seule à rencontrer ce genre de problèmes.

III. — VOTES

L'article 1er est adopté par 10 voix et 1 abstention.

L'amendement n°1 de M. Poncelet et consorts, visant à remplacer l'article 2, est adopté par 10 voix et 1 abstention.

L'amendement n°2 de M. Poncelet et consorts, visant à insérer un nouvel article 3, est adopté par 10 voix et 1 abstention.

L'amendement n° 3 de M. Poncelet, visant à remplacer l'intitulé, est adopté par le même vote.

IV. — DEUXIÈME LECTURE (ART. 72 DU RÈGLEMENT DE LA CHAMBRE)

Le texte amendé a été soumis en deuxième lecture à la commission au cours de la réunion du 25 juin 2001.

Selon *M. Yves Leterme (CVP)*, il ressort des articles 3 et 4 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des communautés et des régions qu'aucune exonération ne peut être accordée par le législateur fédéral en matière de droits d'enregistrement et de droits de succession que moyennant l'accord des gouvernements régionaux.

L'examen de la présente proposition de loi, telle qu'elle a été amendée par la commission, doit donc être ajourné jusqu'à ce que les gouvernements régionaux se soient prononcés sur la question.

Le ministre observe que les dispositions à l'examen concernent exclusivement des matières relevant de la compétence fédérale.

Artikel 3 van voormelde bijzondere wet legt de gewestbelastingen vast. Het slaat onder meer op «het registratieright op de overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen». De bij de voorliggende bepalingen bedoelde overdrachten betreffen evenwel geenszins overdrachten ten bezwarende titel.

Ook «het successierecht en het recht van overgang bij overlijden» worden als gewestbelastingen aangemerkt. Het voorgestelde artikel 3 (*nieuw*) beoogt echter alleen de vrijstelling van de taks tot vergoeding der successierechten.

Die taks werd overigens al bijgesteld in de algemene vzw-wetgeving, zonder dat daarvoor de instemming van de gewesten werd gevraagd. Inzake successierechten preciseert artikel 5, § 2, 4°, van de voornoemde bijzondere wet dat de belasting wordt toegewezen aan de gewesten op grond van de lokalisatie van de belasting, te weten «op de plaats waar de nalatenschap openvalt», hetgeen in dit verband overduidelijk niet het geval is.

De minister komt tot de slotsom dat in dat opzicht de instemming van de gewesten niet hoeft te worden gevraagd.

In 2000 heeft die taks tot vergoeding van de successierechten de federale Staat 1,6 miljard Belgische frank aan ontvangsten opgeleverd. Ten gunste van de gewesten wordt op dat vlak echter niet in begrotingsmiddelen voorzien.

De heer Yves Leterme (CVP) neemt akte van het antwoord van de minister. De spreker vindt dat dit antwoord hoe dan ook geen grond kan zijn om wegens een louter politiek knelpunt in de Franse Gemeenschap over te gaan tot een eenzijdige wijziging van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, en van het Wetboek der successierechten. Het lid betreurt dat de Vlaamse meerderheidspartijen er geen graten in zien om dergelijke bepalingen goed te keuren, zonder dat die bepalingen in de praktijk ook voor de Vlaamse vzw's zouden gelden.

Art. 2 en 3 (*nieuw*)

Wat artikel 2 betreft, luidt de in eerste lezing aangenomen tekst als volgt:

«*Artikel 159 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, voor het laatst gewijzigd bij de wet van 30 maart 1994, wordt aangevuld met een punt 15°, luidend als volgt:*

«*15° de inbreng van al dan niet door leningen bezwaarde gebouwen die worden aangewend voor of bestemd zijn voor onderwijs, die wordt gedaan aan een vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk waarvan het doel erin bestaat onroerende goederen ter beschikking te stellen welke degene die ze betreft zonder winstbejag aanwendt voor onderwijs*».

L'article 3 de la loi spéciale susmentionnée, qui définit les impôts régionaux, vise les droits d'enregistrement sur les transmissions à titre onéreux de biens immeubles. Or, les transferts visés par les présentes dispositions ne concernent nullement des mutations à titre onéreux.

Sont également définis comme des impôts régionaux les droits de succession et de mutation par décès. Or, l'article 3 (*nouveau*) proposé, vise exclusivement l'exonération de la taxe compensatoire des droits de succession.

Cette taxe compensatoire a d'ailleurs déjà fait l'objet de modifications dans la législation générale relative aux ASBL sans pour autant requérir l'accord des régions. En matière de droits de succession, l'article 5, §2, 4°, de ladite loi spéciale précise que l'impôt est attribué aux régions en fonction de sa localisation, à savoir l'endroit où la succession s'est ouverte, ce qui n'est manifestement pas le cas ici.

Le ministre conclut qu'il n'y a donc pas lieu de demander l'accord des régions en la matière.

En 2000, la taxe compensatoire a rapporté 1,6 milliard de francs belges de recettes à l'État fédéral. Par contre, aucun moyen budgétaire n'est prévu au profit des régions en la matière.

M. Yves Leterme (CVP) prend acte de la réponse du ministre. Selon lui, elle ne justifie en tout cas nullement la modification unilatérale du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et du Code des droits de succession en fonction d'un problème purement politique qui se pose en Communauté française. Le membre déplore que les partis flamands de la majorité acceptent de voter de telles dispositions sans que, dans la pratique, celles-ci puissent également s'appliquer aux ASBL flamandes.

Articles 2 et 3 (*nouveau*)

Le texte adopté en première lecture de l'article 2 est libellé comme suit :

«*L'article 159 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifié pour la dernière fois par la loi du 30 mars 1994, est complété par un 15°, libellé comme suit :*

«*15° les apports de bâtiments, grevés ou non d'emprunts, affectés ou destinés à l'enseignement, faits à une association sans but lucratif patrimoniale dont l'objet est de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement.*».

De heer Yves Leterme (CVP) dient amendement nr. 4 in, dat ertoe strekt de woorden «vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk waarvan het doel erin bestaat onroerende goederen ter beschikking te stellen welke degene die ze betreft zonder winstbejag aanwendt voor onderwijs» te vervangen door de woorden «vereniging zonder winstoogmerk».

De indiener stelt vast dat mocht de bepaling uit het wetsvoorstel worden aangenomen, de aan een vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk gedane inbreng van gebouwen die aangewend worden of bestemd zijn voor onderwijs, alleen aan een algemeen vast recht van 1000 Belgische frank zou zijn onderworpen.

De bedoelde maatregel komt vooral het Franstalig vrij onderwijs ten goede aangezien de organiserende instanties in Vlaanderen doorgaans al onder een vzw-structuur werken, met inbegrip voor het beheer van de schoolgebouwen.

De Vlaamse vzw's hebben een ruimer sociaal oogmerk dan alleen het beheer van het vermogen. Het lid stelt derhalve voor om het toepassingsveld uit te breiden tot alle vzw's, teneinde ze het voordeel van de maatregel niet te ontzeggen. Daartoe moeten voornoemde woorden dus worden weggelaten.

Zoals artikel 2 van het wetsvoorstel thans is geredigeerd, druist het overduidelijk in tegen het in artikel 10 van de Grondwet bedoelde gelijkheidsbeginsel.

De in eerste lezing aangenomen tekst van artikel 3 (nieuw) luidt als volgt :

«Artikel 149 van het bij de wetten van 13 augustus 1947 en 24 april 1958 gewijzigde Wetboek der successierechten, wordt aangevuld met een 4°, luidend als volgt:

«4° de vermogensverenigingen zonder winstoogmerk die tot doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen welke degene die ze betreft zonder enig winstoogmerk voor het onderwijs bestemt». »

Met zijn amendement nr. 5 beoogt de heer Yves Leterme (CVP) het voorgestelde artikel 3 te vervangen door de volgende bepaling :

«4° de verenigingen zonder winstoogmerk betreffende onderwijs. »

Het voorgestelde artikel 3 strekt ertoe de vermogensrechtelijke verenigingen die tot doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen met het oog op het verstrekken van onderwijs, vrij te stellen van de taks tot vergoeding der successierechten (0,17 %). Indien die bepaling dat belastingvoordeel alleen toekent aan de vzw's die uitsluitend schoolgebouwen beheren, zullen de meeste Vlaamse vzw's dat voordeel niet kunnen genieten omdat hun maatschappelijk doel doorgaans ruimer is.

M. Yves Leterme (CVP) dépose un amendement n° 4 visant à supprimer les mots «*patrimoniales dont l'objet est de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement.*»

L'intervenant constate que si la présente disposition était adoptée, les apports de bâtiments affectés ou destinés à l'enseignement, faits à une association sans but lucratif patrimoniale seraient uniquement soumis à un droit fixe général de 1000 francs belges.

La mesure visée profite essentiellement à l'enseignement libre francophone, étant donné qu'en Flandre, les pouvoirs organisateurs sont déjà généralement constitués sous la forme d'une ASBL, y compris pour la gestion des bâtiments scolaires.

Les ASBL flamandes ont un objet social plus vaste que la seule gestion du patrimoine. Afin de ne pas exclure du bénéfice de la mesure, le membre suggère d'étendre son champ d'application à l'ensemble des ASBL en supprimant donc les mots susvisés.

Tel qu'il est actuellement libellé, l'article 2 est manifestement contraire au principe d'égalité visé à l'article 10 de la Constitution.

Le texte adopté en première lecture de l'article 3 (nouveau) est libellé comme suit :

«L'article 149 du Code des droits de succession, modifié par les lois du 13 août 1947 et du 24 avril 1958, est complété par un 4°, libellé comme suit :

«4° les associations sans but lucratif patrimoniales qui ont pour objet de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement». ».

M. Yves Leterme (CVP) présente un amendement n° 5 qui tend à remplacer l'article 3 proposé par la disposition suivante :

«4° les associations sans but lucratif concernant l'enseignement. »

L'article 3 proposé vise à exonérer de la taxe compensatoire des droits de succession (0,17%) les ASBL patrimoniales qui ont pour objet de mettre à disposition des biens immeubles affectés à l'enseignement. Si cette disposition accorde cet avantage fiscal aux seules ASBL dont l'objet exclusif est de gérer les bâtiments scolaires, la plupart des ASBL flamandes ne pourront bénéficier de la mesure, étant donné que leur objet social est généralement plus vaste.

Net als artikel 2 is de onderhavige bepaling dus in strijd met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. De verantwoording van de amendementen nrs. 1 en 2 van de heer Poncelet c.s. (DOC 50 1276/002) is in dat opzicht ruim ontoereikend om een dergelijke discriminatie te verklaren.

Het lid herhaalt dat het gekant is tegen het voorliggende wetsvoorstel, dat er in het kader van de geheime onderhandelingen tussen de meerderheidspartijen en de PSC met het oog op de goedkeuring van de Staatshervorming toe strekt, ten detrimente van de Vlaamse Gemeenschap, een oplossing aan te reiken voor een probleem dat eigen is aan de Franse Gemeenschap.

De heer Leterme is ervan overtuigd dat indien het wetsvoorstel wordt goedgekeurd het Vlaams Parlement een belangenconflict zal opwerpen.

Tot slot wenst de spreker een precieze omschrijving van een «vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk». Hij merkt terzake op dat in de Nederlandse tekst van de artikelen 2 en 3 hetzelfde begrip anders wordt weergegeven. In artikel 2 is immers sprake van «vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk» en in artikel 3 van «vermogensverenigingen zonder winstoogmerk».

Volgens de heer Jean-Pol Poncelet (PSC) bevatten de voorgestelde bepalingen geen enkele vorm van uitsluiting. Ze betreffen de vzw's waarvan het doel er onder meer in bestaat onroerende goederen ter beschikking te stellen die door degene die ze betreft zonder winstoogmerk worden aangewend voor onderwijs. Ze kunnen dus even goed betrekking hebben op de Vlaamse vzw's waarvan het doel ruimer is.

De heer Yves Leterme (CVP) voert aan dat, uit een wetgevingstechnisch oogpunt, een afwijking van de algemene regel steeds duidelijk en uitputtend moet worden omschreven. In het onderhavige geval gaat het dus wel degelijk om vzw's die tot doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen die door degene die ze betreft, worden aangewend voor onderwijs en niet voor andere soorten van activiteiten.

Voorzitter Olivier Maingain (PRL FDF MCC) merkt op dat het goed waarop het vermogensbeheer betrekking heeft daadwerkelijk moet worden aangewend voor onderwijs. Niets belet echter dat de betrokken vzw nog een ander doel heeft, dat natuurlijk verband houdt met het onderwijs, zoals bijvoorbeeld optreden als onderwijsorganiserende instantie.

Mevrouw Fientje Moerman (VLD) is het erover eens dat een afwijkende maatregel steeds beperkend moet worden geïnterpreteerd.

Tout comme l'article 2, la présente disposition est donc contraire au principe constitutionnel d'égalité. La justification des amendements n°s 1 et 2 de M. Poncelet et consorts (DOC 50 1276/002) est à cet égard largement insuffisante pour expliquer une telle discrimination.

Le membre réitère son opposition à la présente proposition de loi, qui, dans le cadre des tractations menées entre les partis de la majorité et le PSC en vue de l'approbation de la réforme de l'État, vise à apporter une solution à un problème propre à la Communauté française, et ce au détriment de la Communauté flamande.

Si la proposition de loi est adoptée, M. Leterme se déclare convaincu que le Parlement flamand invoquera un conflit d'intérêts.

Enfin, l'orateur souhaiterait obtenir une définition précise de ce qu'il faut entendre par «association sans but lucratif patrimoniale». À cet égard, il fait remarquer que dans le texte néerlandais des articles 2 et 3, la même notion est rendue de manière différente. Il est en effet question de «*vermogensrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk*» à l'article 2 et de «*vermogensverenigingen zonder winstoogmerk*» à l'article 3.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) estime que les dispositions proposées ne contiennent aucune forme d'exclusive. Elles visent les ASBL qui ont notamment l'objet de mettre à disposition des biens immeubles que leur occupant affecte sans but de lucre à l'enseignement. Les ASBL flamandes dont l'objet est plus vaste peuvent donc tout aussi bien être concernées.

M. Yves Leterme (CVP) objecte qu'une dérogation à la règle générale doit, d'un point de vue légistique, toujours être définie de manière claire et exhaustive. Dans ce cas-ci, il s'agit donc bien d'ASBL dont l'objet est de mettre à disposition des biens immeubles affectés par leur occupant à l'enseignement, et non à d'autres types d'activités.

Le président, M. Olivier Maingain (PRL FDF MCC) fait remarquer que l'objet de la gestion patrimoniale doit effectivement être affecté à l'enseignement. Rien n'interdit cependant que l'ASBL concernée ait également un autre objet, certes en rapport avec l'enseignement, comme, par exemple, d'être le pouvoir organisateur.

Mme Fientje Moerman (VLD) concède qu'une mesure dérogatoire doit toujours être interprétée de manière restrictive.

De spreekster vraagt zich echter af of de uitbreiding van het geldingsgebied van de voorgestelde vrijstellingsmaatregelen tot vzw's met andere doelen dan onderwijs geen aanleiding kan geven tot misbruiken.

Bijvoorbeeld : een vzw met verschillende doelen waaronder het onderwijs koopt een onroerend goed zonder registratierechten of zonder de taks tot vergoeding der successierechten te moeten betalen, overeenkomstig de ter bespreking voorliggende bepalingen. Na verschillende jaren beslist de vzw echter dat gebouw voor een ander doel te bestemmen en misbruikt ze zodoende een belastingvoordeel dat volgens de wet bedoeld was om uitsluitend het onderwijs te bevorderen.

Zoals de heer Leterme heeft aangestipt, verschilt de subsidieregeling van de schoolgebouwen van gemeenschap tot gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap doet een beroep op een specifieke dienst (DIGO). Rechtvaardigen die uiteenlopende situaties dan ook geen onderscheiden fiscale behandeling ?

De heer Yves Leterme (CVP) is dan weer van mening dat uitgerekend de bepalingen van het wetsvoorstel, zoals dat werd geamendeerd, aanleiding kunnen geven tot misbruiken. Om louter politieke redenen kunnen de subsidies voor werken aan schoolgebouwen in de Franse Gemeenschap niet rechtstreeks aan de organiserende instantie worden uitbetaald. Daarom werd besloten via een omweg te werken: via vermogensrechtelijke vzw's die speciaal daartoe worden opgericht. Daarover gaan de door de heer Poncelet c.s. ingediend amendementen.

Mevrouw Fientje Moerman (VLD) is niet echt onder de indruk van de door de heer Leterme ontwikkelde argumenten in verband met het risico op misbruik. Zij zal de voorgestelde amendementen dan ook niet steunen, maar suggereert om later nog op die kwestie terug te komen.

Hoe dan ook wenst zij dat dit wetsvoorstel pas aan de plenaire vergadering van de Kamer wordt voorgelegd ná de stemming over het ontwerp van bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen (DOC 50 1280/001).

De heer Yves Leterme (CVP) stipt aan dat zijn tweede amendement ertoe strekt artikel 3 (*nieuw*) te vervangen door de volgende bepaling: «4° de verenigingen zonder winstoogmerk betreffende het onderwijs». Er kan dus geen sprake zijn van een ander sociaal oogmerk dan het onderwijs.

De spreker herhaalt zijn vraag naar de precieze betekenis van het begrip «vermogensrechtelijke vzw». Welke criteria bepalen of een vzw al dan niet vermogensrechtelijk is? Wat met een vzw die een ziekenhuis niet alleen beheert, maar er eveneens de zorgverstrekking organi-

Toutefois, l'intervenante se demande si l'extension du champ d'application des mesures d'exonération proposées à des ASBL qui ont pour objet d'autres activités que l'enseignement ne risque pas de donner lieu à d'éventuels abus.

Supposons une ASBL ayant plusieurs objets dont l'enseignement. Celle-ci acquiert un bien immeuble sans devoir s'acquitter de droits d'enregistrement ni de la taxe compensatoire des droits de succession, comme le prévoient les dispositions à l'examen. Toutefois, après plusieurs années, elle décide d'affecter ce bâtiment à un autre objet, détournant ainsi un avantage fiscal destiné par la loi à favoriser exclusivement l'enseignement.

Par ailleurs, comme l'a indiqué M.Leterme, le système de subventions des bâtiments scolaires diffère totalement d'une communauté à l'autre, la Communauté flamande ayant recours à un service spécifique (DIGO). Ces différentes situations ne justifient-elles dès lors pas aussi un traitement fiscal différent ?

M. Yves Leterme (CVP) considère, quant à lui, que ce sont les dispositions de la proposition de loi, telle qu'elle a été amendée, qui peuvent donner lieu à des abus.

Pour des raisons d'ordre purement politique, les subsidies destinés au financement de travaux effectués dans des bâtiments scolaires en Communauté française ne peuvent être versés directement au pouvoir organisateur. Il a donc été décidé d'agir de manière détournée par le biais d'ASBL patrimoniales expressément créées dans ce but. C'est l'objet des amendements déposés par M. Poncelet et consorts.

Mme Fientje Moerman (VLD) se déclare peu convaincue par les arguments développés par M. Leterme quant aux possibilités d'abus. Elle ne soutiendra dès lors pas les amendements proposés mais suggère de réexaminer la question plus tard.

Elle souhaite en tout cas que la présente proposition de loi ne soit soumise à la séance plénière de la Chambre qu'après le vote sur le projet de loi spéciale portant transfert de diverses compétences aux régions et communautés (DOC 1280/001).

M. Yves Leterme (CVP) fait remarquer que son deuxième amendement propose de remplacer l'article 3 (*nouveau*) par la disposition suivante : «4° les associations sans but lucratif concernant l'enseignement.» Il ne peut donc être question d'un objet social autre que l'enseignement.

L'intervenant réitère la question de savoir ce qu'il faut entendre précisément par «ASBL patrimoniale». Quels sont les critères permettant de déterminer qu'une association est une ASBL patrimoniale ? Une ASBL dont l'objet est de gérer un hôpital mais également d'organiser

seert? Kan een dergelijke vzw als een vermogensrechtelijke vzw worden beschouwd en maakt zij aldus aanspraak op het voorgestelde belastingvoordeel?

De heer Jean-Pol Poncelet (PSC) vindt dat in de ter bespreking voorliggende bepalingen geen sprake is van partijdigheid. Integendeel: volgens hem schuilt de partijdigheid in het feit dat er in de Vlaamse Gemeenschap al een aantal organiserende instanties bestaan die de vorm hebben aangenomen van een vzw die ook aan vermogensbeheer doet.

Met de hier besproken bepalingen wordt dus een gelijkwaardige behandeling beoogd van de verenigingen die onder de Franse Gemeenschap ressorteren.

De heer Yves Leterme (CVP) werpt tegen dat niets de Franse Gemeenschap belet een gelijkwaardige regeling aan te nemen als die welke Vlaanderen toepast voor de organisatie van zijn onderwijs. In het raam van het onlangs gesloten intracommunautaire akkoord werd nochtans beslist de oprichting toe te staan van *ad hoc* vermogensrechtelijke vzw's, vermoedelijk om de overheden de mogelijkheid te geven terzake op te treden.

Om te voorkomen dat de overheveling van het beheer van de schoolgebouwen naar de vermogensrechtelijke vzw's te veel gaat kosten, hebben deze bepalingen tot doel die verrichtingen vrij te stellen van de betaling van registratierechten en van de taks tot vergoeding der successierechten.

De Vlaamse Gemeenschap kent momenteel geen problemen op dat vlak, tenzij een vertraging in de uitbetaling van de voor de DIGO bestemde kredieten ten belope van zowat 20 miljard Belgische frank, wat duidelijk niet kan worden opgelost door de ter bespreking voorliggende bepalingen.

De heer Leterme blijft ervan overtuigd dat de voorgestelde maatregelen de Vlaamse vzw's discrimineren en bovendien bijzonder onnauwkeurig zijn.

De minister preciseert dat een vermogensrechtelijke vzw een vzw is die een roerend of onroerend vermogen beheert. De besproken bepalingen leggen inzonderheid de nadruk op de bestemming van de gebouwen die deel uitmaken van dat vermogen. Desnoods zal een administratieve circulaire de samenstelling van dat vermogen nader omschrijven.

De heer Yves Leterme (CVP) beklemtoont dat het belangrijk is in de wet (en niet in een administratieve circulaire) nauwkeurig de toepassingsfeer van de maatregelen aan te geven.

Hebben de hier besproken bepalingen bijvoorbeeld alleen betrekking op vzw's die uitsluitend tot doel hebben gebouwen te beheren die bestemd of bedoeld zijn

la dispensation de soins peut-elle être considérée comme une ASBL patrimoniale, susceptible de bénéficier de l'avantage fiscal proposé ?

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) estime qu'il ne peut être question de partialité dans les présentes dispositions. Que du contraire. La partialité se situe, selon lui, au niveau de la Communauté flamande où il existe déjà un certain nombre de pouvoirs organisateurs qui se sont constitués en ASBL, y compris pour la gestion de leur patrimoine.

Les présentes dispositions visent donc à permettre un traitement équivalent des associations dont l'activité se situe en Communauté française.

M. Yves Leterme (CVP) objecte que rien n'empêche la Communauté française d'adopter un système équivalent à celui appliqué en Flandre pour l'organisation de son enseignement. Pourtant, dans le cadre de l'accord intracommunautaire récemment conclu, il a été décidé de permettre la création d'ASBL patrimoniales *ad hoc*, probablement pour permettre l'intervention des autorités publiques en la matière.

Pour éviter que le transfert de la gestion des bâtiments scolaires aux ASBL patrimoniales ne soit trop onéreux, les présentes dispositions ont dès lors pour objet d'exonérer ces opérations du paiement de droits d'enregistrement et de la taxe compensatoire des droits de succession.

La Communauté flamande ne connaît actuellement aucun problème en la matière, si ce n'est un retard de quelque 20 milliards de francs belges dans les crédits affectés au DIGO, ce qui ne peut manifestement pas être résolu par les dispositions à l'examen.

M. Leterme reste convaincu que les mesures proposées sont discriminatoires à l'égard des ASBL flamandes. Elles pèchent en outre par leur imprécision.

Le ministre précise qu'une ASBL patrimoniale est une ASBL qui gère un patrimoine, mobilier ou immobilier. Les dispositions à l'examen insistent plus particulièrement sur la destination des immeubles faisant partie de ce patrimoine. Si nécessaire, une circulaire administrative définira la composition du patrimoine visé.

M. Yves Leterme (CVP) insiste sur l'importance de définir de manière précise dans la loi (et non dans une circulaire administrative) le champ d'application des mesures.

Ainsi, les dispositions à l'examen visent-elles uniquement les ASBL qui ont pour objet exclusif la gestion de

voor onderwijs? Of kunnen die vzw's er ook mee worden belast het verstrekte onderwijs te organiseren? Mocht dat het geval zijn, dan zouden alle Vlaamse vzw's ook voor dat fiscaal voordeel in aanmerking komen.

Maar wat zou dan nog de zin zijn van deze constructie die de oprichting van vermogensrechtelijke vzw's beoogt?

Voorzitter Olivier Maingain (PRL FDF MCC) stelt voor in artikel 2 de woorden «waarvan het doel erin bestaat onroerende goederen ter beschikking te stellen» te vervangen door de woorden «die tot doel heeft onroerende goederen ter beschikking te stellen», ten einde de artikelen 2 en 3 met elkaar in overeenstemming te brengen. Dank zij die terminologie kan enige nuancering worden aangebracht in wat men voor een exclusieve doelstelling zou kunnen houden.

De commissie is het met die verbetering eens.

De heer Yves Leterme (CVP) vraagt of men er dank zij de voorgestelde wijziging mag van uit gaan dat de fiscale vrijstelling ook geldt voor andere vermogensrechtelijke vzw's dan die welke uitsluitend tot doel hebben schoolgebouwen te beheren. *Quid* met een vzw die andere soorten van gebouwen moet beheren? Wat gebeurt er met een vzw die niet alleen gebouwen beheert, maar ook andere activiteiten ontwikkelt?

De minister merkt op dat de voorgestelde bepalingen niet de minste verwijzing naar welke exclusiviteit dan ook bevatten. Een vermogen kan namelijk bestaan uit diverse roerende of onroerende zaken, ook al wordt in dit geval het doel gepreciseerd waarvoor ten minste een gedeelte van het onroerende vermogen moet worden aangewend.

In het licht van de preciseringen die de diverse sprekers hebben aangebracht, vraagt *mevrouw Frieda Brepoels (VU& ID)* waarom absoluut nader moet worden bepaald dat het om een vermogensrechtelijke vzw gaat. Het spreekt immers vanzelf dat ongeacht welke vzw het beheer van onroerende goederen tot doel kan hebben.

De heren Yves Leterme en Dirk Pieters (CVP) stellen derhalve met een amendement nr. 6 voor in artikel 2 het woord «vermogensrechtelijke» weg te laten en in artikel 3 (*nieuw*) het woord «vermogensverenigingen» te vervangen door het woord «verenigingen», zodat de belastingvrijstelling op alle vzw's kan worden toegepast.

*
* *

De commissie is het eens met de volgende

bâtiments affectés ou destinés à l'enseignement ? Ou bien ces ASBL peuvent-elles aussi être chargées de l'organisation de l'enseignement dispensé ? Si tel était le cas, l'ensemble des ASBL flamandes pourraient également bénéficier de l'avantage fiscal.

Mais quelle serait alors encore la signification de cette construction visant la création d'ASBL patrimoniales ?

Le président, M. Olivier Maingain (PRL FDF MCC) suggère de remplacer à l'article 2 les mots «dont l'objet est de mettre à disposition» par les mots «qui a pour objet de mettre à disposition», de manière à mettre en concordance les textes des articles 2 et 3. Cette terminologie permet de nuancer ce que l'on pourrait croire être un objet exclusif.

La commission marque son accord sur cette correction.

M. Yves Leterme (CVP) demande si la modification proposée permet de considérer que l'exonération fiscale peut s'appliquer à d'autres ASBL patrimoniales que celles qui ont pour objet exclusif de gérer des bâtiments scolaires. Qu'en est-il d'une ASBL chargée de gérer d'autres types de bâtiments ? Qu'en est-il d'une ASBL qui, outre la gestion de bâtiments, se voit également confier d'autres activités ?

Le ministre observe que les dispositions proposées ne contiennent aucune référence à une exclusivité quelconque. Un patrimoine peut en effet être composé de divers biens, mobiliers ou immobiliers, même si, dans ce cas-ci, il est précisé à quelle fin doit être utilisée une partie au moins du patrimoine immobilier.

Au vu des précisions apportées par les différents orateurs, *Mme Frieda Brepoels (VU&ID)* demande pourquoi il est nécessaire de préciser qu'il s'agit d'une ASBL patrimoniale. Il va en effet de soi que toute ASBL peut avoir pour objet la gestion de biens immeubles.

MM. Yves Leterme et Dirk Pieters (CVP) proposent dès lors, par un amendement n° 6, de supprimer le mot «patrimoniale(s)» tant à l'article 2 qu'à l'article 3 (*nouveau*) de la proposition de loi, de sorte que l'exonération fiscale puisse s'appliquer à l'ensemble des ASBL.

*
* *

wetgevingstechnische verbeteringen:

– in de inleidende volzin van artikel 2 leze men: «Artikel 159 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, voor het laatst gewijzigd bij de wet van 30 maart 1994, wordt aangevuld als volgt:

«15°».);

– In de Nederlandse tekst van artikel 2 worden de woorden «zonder winstbejag» vervangen door de woorden «zonder winsttoogmerk»;

– In de inleidende volzin van artikel 3 leze men: «Artikel 149 van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de wetten van 13 augustus 1947 en 24 april 1958, wordt aangevuld als volgt:

«4°».);

– In de Nederlandse tekst van artikel 3 worden de woorden «de vermogensverenigingen» vervangen door de woorden «de vermogensrechtelijke verenigingen» en wordt het woord «bestemt» vervangen door het woord «aanwendt».

*
* *

De amendementen nrs. 4, 5 en 6 van de heren Leterme en Pieters worden verworpen met 11 tegen 4 stemmen.

De artikelen 2 en 3 (*nieuw*) worden aangenomen met 11 tegen 4 stemmen.

Het gehele wetsvoorstel, zoals het werd geamendeerd met inbegrip van de wetgevingstechnische verbeteringen, wordt aangenomen met 11 tegen 4 stemmen.

Het opschrift van het wetsvoorstel wordt dienovereenkomstig aangepast.

*
* *

Het verslag van de heer Leterme wordt eenparig goedgekeurd.

De rapporteur,

Yves LETERME

De voorzitter,

Aimé DESIMPEL

La commission marque son accord sur les corrections d'ordre légistique suivantes :

– Dans la phrase liminaire de l'article 2, il y a lieu de lire : «L'article 159 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifié pour la dernière fois par la loi du 30 mars 1994, est complété comme suit :

«15°»).

– Dans le texte néerlandais de l'article 2, les mots «zonder winstbejag» sont remplacés par les mots «zonder winsttoogmerk».

– Dans la phrase liminaire de l'article 3, il y a lieu de lire : «L'article 149 du Code des droits de succession, modifié par les lois du 13 août 1947 et du 24 avril 1958, est complété comme suit :

«4°»).

– Dans le texte néerlandais de l'article 3, les mots «de vermogensverenigingen» sont remplacés par les mots «de vermogensrechtelijke verenigingen» et le mot «bestemt» est remplacé par le mot «aanwendt».

*
* *

Les amendements n°s 4, 5 et 6 de MM. Leterme et Pieters sont rejetés par 11 voix contre 4.

Les articles 2 et 3 (*nouveau*) sont adoptés par 11 voix contre 4.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été amendée et y compris les corrections d'ordre légistique, est adopté par 11 voix contre 4.

L'intitulé de la proposition de loi est adapté en conséquence.

*
* *

Le rapport de M. Leterme est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

Yves LETERME

Le président,

Aimé DESIMPEL